



Sajtóközlemény

Luxembourg, 2016. július 7.

Európai Számvevőszék: a pénzügyi eszközök költségeit ésszerű szinten kell tartani

Az Európai Számvevőszék újonnan közzétett jelentése szerint a kedvezményezetteknek hitel, garancia és tőkeberuházás formájában uniós támogatást biztosító pénzügyi eszközök néha magas alapkezelői költségekkel és díjakkal járnak. Az Unió egyre gyakrabban használja ezeket az összes tagállam számára elérhető eszközöket, mert a vissza nem térítendő támogatásoknál kedvezőbb módon teszik lehetővé a közforrások felhasználását.

Ellenőreink megvizsgálták, hogy a regionális politika, a szociálpolitika, valamint a közlekedési és az energiapolitika terén alkalmazott pénzügyi eszközök hatékonyak bizonyultak-e az uniós költségvetés 2007 és 2013 közötti végrehajtásában. Az ellenőrzés során fény derült néhány jelentős problémára, amelyek csökkentették ezen eszközök hatékonyságát. Ezek a következők:

- az alapkezelői díjak és költségek a nyújtott támogatás viszonylatában magasak és jóval magasabbak, mint a magánszektor befektetési alapjai esetében;
- a pénzügyi eszközök jelentős számban túlméretezettek voltak, és még 2014 végén is komoly problémák voltak az alaptőke kihelyezésével (igaz, azóta tettek lépéseket a probléma enyhítésére);
- sem a megosztott, sem a központi irányítású pénzügyi eszközök nem voltak sikeresek a magántőke bevonásában;
- a pénzügyi eszközök közül csak kevésnek sikerült megújuló pénzügyi támogatást nyújtania.

Iliana Ivanova, a jelentésért felelős számvevőszéki tag a következőképpen nyilatkozott: „Bizonyos feltételek teljesülése esetén a pénzügyi eszközök kedvezőbb módot jelentenek a közforrások felhasználására. Kulcsfontosságú azonban, hogy a járulékos díjak és költségek a 2020-ig tartó időszakban ésszerű szinten maradjanak.”

A számvevők szerint a 2014–2020-as programidőszakra vonatkozóan történtek ugyan javulások, de egyes problémák még mindig fennállnak. Főbb, célhatáridőt is tartalmazó **ajánlásaink** szerint a Bizottságnak a

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről.

A jelentés teljes szövege letölthető: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide de Gasperi – L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

következőket kell tennie:

- biztosítsa, hogy a tagállamok adjanak átfogó tájékoztatást a (2017 végéig) felmerült alapkezelői költségekről és díjakról, továbbá 2016 folyamán módosítsa a szabályozást abból a célból, hogy a 2020-ig tartó időszakra nézve megerősödjék az alapkezelők számára a díjakkal kapcsolatos ösztönző hatás;
- tegyen egyértelmű különbséget a köz- és magánszféra hozzájárulásából származó további finanszírozás között és tegye egyértelművé, hogyan kell kiszámítani az uniós és a tagállami közforrások által mozgósított összegeket, esetleg az OECD témába vágó irányelveit követve (félidős értékeléskor);
- biztosítsa, hogy a tagállamok hiánytalan és megbízható adatokat szolgáltatassanak az induló tőkéhez való magán-hozzájárulásokról (2017 végéig);
- tegyen megfelelő lépéseket annak biztosítására, hogy a tagállamok a 2014–2020-as programidőszak jogosultsági időszakának lejárta után előírt nyolcéves időszak során a tervezett célokra ismételten felhasználják a forrásokat (2016 végéig).

A szerkesztők figyelmébe

A pénzügyi eszközök a kedvezményezetteknek hitel, garancia és tőkeberuházás formájában nyújtanak támogatást. A vissza nem térítendő támogatásokhoz képest két előnyük van: egyrészt az eredeti közfinanszírozást kiegészítik további magán- és közforrások mozgósításával, másrészt több cikluson keresztül ugyanazokat a forrásokat használják. Annak, hogy a kölcsönöket vissza kell fizetni, a garanciákat fel kell szabadítani, és a tőkebefektetések eredményét vissza kell forgatni, elvben a közpénzek jobb felhasználását kell eredményeznie, és azt, hogy a végső kedvezményezettek kisebb valószínűséggel válnak függővé a köztámogatástól.

A 2007–2013-as időszakban a 28 uniós tagállamból 25 használta az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap (ESZA) keretében létrehozott pénzügyi eszközöket. 2014 végéig az ERFA és az ESZA operatív programjaiból mintegy 16 milliárd eurót fizettek be hozzájárulásként ezekbe az eszközökbe. Ez jelentős növekedés: az összeg a 2000–2006-os programidőszakban mintegy 1,3 milliárd euró, az 1994–1999-es programidőszakban pedig 0,6 milliárd euró volt. 2007 és 2013 között a Bizottság által közvetlenül vagy közvetve irányított 21 pénzügyi eszköz esetében az uniós költségvetésből nyújtott hozzájárulás összesen mintegy 5,5 milliárd euró volt.

Jelentésünk a 2007–2013-as időszakban az ERFA és az ESZA keretében létrehozott összesen 1025 megosztott irányítású pénzügyi eszközre, valamint hat központi irányítású pénzügyi eszközre terjed ki. A jelentésünkben bemutatott adatok a rendelkezésre álló legutóbbi – a Bizottság által 2015 szeptemberében szolgáltatott, a 2014 év végi helyzetet tükröző – információkon alapulnak.

A pénzügyi eszközök nem összetévesztendőek a származtatott eszközökkel: ez utóbbiak teljesen más, nagy kockázatú befektetések, és a pénzügyi piacok egyes szereplői használják őket.

„A pénzügyi eszközök szerepe az uniós költségvetés végrehajtásában – a 2007–2013-as programidőszak tanulságai” című 19/2016. sz. számvevőszéki különjelentés 23 uniós nyelven elérhető.